

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Název práce: **Osvojování kresby dětmi mladšího školního věku**

Autorka: **Eliška Vávrová**

Bakalářská práce Elišky Vávrové je věnovaná tématu osvojování kresby dětmi mladšího školního věku. Již na začátku práce postrádám uvedení do tématu (motivace pro výběr daného tématu), jeho specifikaci, zřetelné a strukturované vymezení cílů práce a kladených otázek, na něž se autorka chystá v průběhu práce odpovídat. O cíli práce autorka pouze v anotaci uvádí, že „cílem je prostřednictvím rozboru a výkladu položeného rozhovoru s paní učitelkou na 1. stupni, zmapovat její strategie a techniky v oblasti výtvarné výchovy – se soustředěním na dětskou kresbu. O co paní učitelce v dětské kresbě jde, jaké jsou její záměry a jakými prostředky se toho snaží dosáhnout?“

Práce začíná kapitolou „Historie výzkumu“, kde autorka popisuje postup při sběru dat – nejprve získala přístup do jedné pražské školy, kde jí však nebylo umožněno vést s paní učitelkou nahrávaný rozhovor, proto se studentka rozhodla vyhledat jinou školu, kde paní učitelka s rozhovorem souhlasila. Materiály, které sloužily jako podklady pro bakalářskou práci, byly rozhovor s danou paní učitelkou, záznamy z pozorování jedné hodiny výtvarné výchovy, kresby dětí z dané hodiny výtvarné výchovy několik dalších kreseb, které studentka od paní učitelky získala. Otázky, které si pak studentka při rozboru rozhovoru s paní učitelkou klade, jsou: „Jaký je záměr vyučující? Co všechno chce děti ve výtvarné výchově naučit? A jak se jí to daří? A jak je to s motivací dětí ve výtvarné výchově, na kterou klade takový důraz?“ (s. 6).

Autorka následně prezentuje, jak sama uvádí, „systematickou analýzu“ rozhovoru s paní učitelkou. Hlubší analýzu získaných dat však postrádám, autorka se místy uchyluje k tomu, že výpovědi paní učitelky následně pouze parafrázuje. Účelně vyčleňuje dvě hlavní kategorie témat, a to „motivace“, a „co se mají děti naučit z výtvarné výchovy“. Pozitivně hodnotím, jak každé z těchto témat postupně poměrně přehledně strukturuje a dokládá úryvky z rozhovoru s paní učitelkou.

Následuje kapitola, v níž se studentka pokouší o prohloubení vhledu do strategie paní učitelky s použitím teorie výtvarné výchovy Jaromíra Uždila. Tento pramen považuji za vhodně zvolený a v dané práci studentky velmi inspirativní, bohužel i na tomto místě postrádám hlubší analýzu získaných dat vzhledem k literatuře.

Dále se studentka zabývá rozбором získaných kreseb žáků. Zde se autorka zaměřuje na to, co žáci ve svých kresbách dopravních prostředků zvládají a co nikoli. Pro tento účel studentka navrhuje kritéria hodnocení, která jí vyplynula z analýzy rozhovoru s paní učitelkou a pozorování výuky. K hodnocení studentka vybírá 15 z 24 získaných kreseb (chybí však zdůvodnění výběru právě daných kreseb). Pro hodnocení dle daných kritérií využívá Lickertovu škálu, následně k daným hodnotám uvádí průměry za celou skupinu kreseb a výsledky komentuje.

V rámci kapitoly „Diskuze“ pak autorka uvažuje o možnostech hodnocení kreseb s přihlédnutím k teorii Jana Slavíka.

Práci lze vytknout relativně malý výzkumný vzorek plynoucí z jedné návštěvy na škole, následná prezentace dané aktivity jako „výzkumu“ je poněkud nadhodnocená. Dále pak shledávám jistou nelogičnost ve skladbě kapitol. Chybí kapitola s úvodem do problematiky, s literaturou studentka pracuje na dvou různých místech – nejprve ve vztahu k rozhovoru uvádí autorka samostatnou kapitolu, poté ve vztahu ke kresbám popisuje vztah k literatuře v kapitole „Diskuze“.

Otázkou pro další práci může být, jak se daří plnit cíle výtvarné výchovy při různých motivačních aj. strategiích různých vyučujících a jak na různé strategie žáci reagují.

I přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě.

Navrhované hodnocení: dobře

V Praze dne 31.8.2011

Mgr. Pavlína Vyšínová